

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoPr/2/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113231104
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113231104.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľky: P. D., nar. XX.X.XXXX, bytom A. G. XXXX/XX, R., právne zastúpenej ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA VALO & PARTNERS s.r.o., so sídlom v Prešove, Konštantínova 3, IČO: 36 868 434, proti odporcovi: ROKO, s.r.o., so sídlom Strojnícka 18, Prešov, IČO: 36 458 481, o zaplatenie 876,61 eur s prísl., o návrhu navrhovateľky na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 28Cpr/8/2013-62 z 27.1.2014, zhodou hlasov členov senátu, takto

rozhodol:

M e n í uznesenie súdu prvého stupňa tak, že navrhovateľke priznáva čiastočné 50% oslobodenie od súdnych poplatkov.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým uznesením nepriznal navrhovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobkyňu vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu vo výške 52,50 eur. Navrhovateľka požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov. Po citácii ust. § 138 ods. 1,5 O.s.p. súd prvého stupňa uzavrel, že z tlačiva fyzickej osoby, ktoré navrhovateľka predložila, vyplynulo, že navrhovateľka je poberateľkou dávok nemocenského poistenia vo výške 331,80 eur mesačne a prídavkov na deti vo výške 46,20 eur mesačne. Okrem toho je vlastníčkou 2-izbového bytu v R. a ďalších nehnuteľností špecifikovaných v odôvodnení napadnutého uznesenia. Jej bežné mesačné výdavky súvisiace s bývaním predstavujú sumu 39,70 eur za elektrinu, 172,42 eur za služby spojené s užívaním bytu pre Y. a 14,- eur za plyn. Okrem toho má bankový úver vo výške 6.638,80 eur, ktorý spláca po 72,- eur mesačne. Mesačné výdavky na lieky činia 10,- eur. Za takéhoto stavu súd prvého stupňa uzavrel, že súčasné pomery navrhovateľky priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov neodôvodňujú.

Proti tomuto uzneseniu včas podala odvolanie navrhovateľka. Nesúhlasí so súdom prvého stupňa. Poukázala na to, že jej mesačné príjmy predstavujú sumu 378,- eur a mesačné výdavky sumu 308,10 eur, pričom rozdiel predstavuje sumu 70,- eur, z ktorých by mala zaplatiť súdny poplatok vo výške 52,50 eur za predpokladu, že by nemala žiadne výdavky na stravovanie seba a svojich detí. Je toho názoru, že tento výpočet potvrdzuje, že v súčasnosti, keďže je práceneschopná, čiže nemôže poberať od úradu práce žiadne dávky v sociálnej núdzi, by bolo v hrubom rozpore s platnými zákonmi a medzinárodnými zmluvami, keby súd tento jej nepriaznivý finančný a sociálny stav neakceptoval, a nebral do úvahy to, že

v súčasnosti na ňu a jej maloleté deti nepripadá žiadny príjem rovnajúci sa aspoň výške minimálneho existenčného životného zabezpečenia, a napriek tomu súd od navrhovateľky požaduje zaplatenie súdneho poplatku. Uviedla, že po zaplatení súdneho poplatku vo výške 52,50 eur by jej a jej deťom ostala čiastka necelých 18,- eur, z ktorých by mali dôstojne vyžiť. Preto navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a navrhovateľke priznal oslobodenie od súdnych poplatkov.

Písomným podaním zo dňa 19.1.2015 navrhovateľka odvolaciemu súdu v prílohe predložila potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R. zo dňa 19.1.2015 z ktorého vyplýva, že od 28.10.2014 je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Aj s poukazom na toto potvrdenie navrhla, aby jej odvolaniu bolo v celom rozsahu vyhovené.

Odvolací súd prejednal podané odvolanie podľa § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania. Preskúmal napadnuté uznesenie i konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

Podľa § 138 ods. 1 veta prvá O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Citované ustanovenie upravuje možnosť individuálneho oslobodenia od súdnych poplatkov. Predpokladmi pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov súdom, ktoré musia byť kumulatívne naplnené v zmysle citovaného ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p., sú pomery účastníka odôvodňujúce priznanie oslobodenia a zároveň skutočnosť, že zo strany žiadateľa nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd môže hodnotiť oprávnenosť žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov len v tomto rozsahu. Na účastníkovi, ktorý predložil žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov je, aby preukázal všetky okolnosti dôležité pre rozhodnutie o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov. Je v jeho záujme, aby svoje osobné, majetkové a zárobkové pomery preukázal. Novela O.s.p. účinná od 1.1.2012 v novom odstavci 2 zakotvila povinnú prílohu návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorým je vyplnenie tlačiva, ktorého vzor je zverejnený na webovej stránke ministerstva spravodlivosti.

Z obsahu spisu vyplýva, že takéto tlačivo navrhovateľka aj súdu predložila. Súd prvého stupňa vyzval navrhovateľku na zaplatenie súdneho poplatku z podanej žaloby vo výške 52,50 eur. Obsah spisu svedčí, že navrhovateľka je poberateľkou dávok nemocenského poistenia vo výške 331,80 eur mesačne a prídavkov na deti vo výške 46,20 eur mesačne. Jej mesačné výdavky spojené len s užívaním bytu pozostávajú z platieb za plyn vo výške 14 eur, elektrickej energie vo výške 39,70 eur a z platieb za služby spojené s užívaním bytu vo výške 172,42 eur.

Aj pri aplikácii ust. § 138 ods. 1 O.s.p. treba zohľadniť to, že právo na prístup k súdu zahŕňa zákaz vytvárať neprimerané prekážky v prístupe k súdu. Tento zákaz okrem iného vyžaduje od štátu, aby nevytváral také procesnoprávne podmienky, ktoré sťažujú prístup k súdu, teda také, ktoré by marili účel práva na súdnu ochranu, neboli by odôvodnené sledovaním legitímneho cieľa a súčasne by nespĺňali podmienku spravodlivej rovnováhy medzi použitými prostriedkami a sledovaným legitímnym cieľom. Inak takéto prekážky obmedzujú prístup k súdu, k jeho podstate a treba ich považovať za nesúladné nielen z čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ale aj z čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (Nález Ústavného súdu SR I. ÚS 204/07).

Pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov musí súd primerane vyvažovať záujem štátu na vyberaní súdnych poplatkov a záujem účastníka, ktorý si uplatňuje právo na súdnu ochranu (IV. ÚS 11/2010).

Vychádzajúc z majetkových pomerov navrhovateľky i z výšky súdneho poplatku, ktorý je povinná zaplatiť v predmetnej veci a vychádzajúc aj z názorov, ktoré vyplynuli z uvedených rozhodnutí Ústavného súdu SR, odvolací súd dospel k záveru, že pomery účastníčky konania, žiadajúcej oslobodenie od súdnych poplatkov odôvodňujú čiastočné priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, a to v rozsahu 50%. Polovicu súdneho poplatku z podaného návrhu môže navrhovateľka zaplatiť bez ohrozenia uspokojovania jej základných životných potrieb. Takéto rozhodnutie zaistí rovnováhu medzi záujmom štátu na vyberaní súdneho poplatku na strane jednej i záujmom navrhovateľky na začatí konania na strane druhej.

V neposlednom rade je taktiež nutné poznamenať, že pre prípad úspechu vo veci samej si navrhovateľka môže uplatniť náhradu zaplateného súdneho poplatku vo forme náhrady trov konania.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 220 O.s.p. rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Uvedené rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.